श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम् – ४**	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.C.- 5.3.9. Old & New)	
दिनाङ्कः - ०७/१२/२०१८	*ग्रन्थः समराङ्गणसूत्रधार*	समयः -१०.०० तः ०१.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां कुरुत । **(५)**

(१) *यः करोति महावज्रं प्रासादं पुरभूषणम् ।*
तुष्टो दिवि सादम्पत्यो रमते साप्सरो गणैः ॥

(२) *एवं विधं च कुरुते प्रसादं इतिवल्लभम् ।*
सन्तोषयति कन्दर्पं स्याजनेषु स पुण्यभाक् ॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । **(१०)**

(१) *नन्द्यावर्तलक्षणम् ।*

(२) *सुभद्रप्रासादलक्षणम् ।*

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोःकस्यचिदेकस्य व्याख्यां करोतु । **(५)**

(१) *विमानः सर्वतोभद्रो गजपृष्ठोऽथपद्मकः ।*
वृषभो मूककोणश्च नलिनो द्राविडस्तथा ॥
इत्येतेऽष्टौ समुद्दिष्टाः प्रासादास्त्रिपुरद्रुहः ।

(२) *मेरुमन्दरकैलासा हंसाख्यो भद्र एव च ।*
उत्तुङ्गो मिश्रकश्चैव तथा मालाधरोऽष्टमः ॥
इत्येष्टौ ब्रह्मणः प्रोक्ताः प्रासादाः पुरमध्यगाः ।

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्चचिदेकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । **(१०)**

(१) *विमानलक्षणम् ।*

(२) *गृहराजलक्षणम् ।*

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य व्याख्यां करोतु । **(५)**

(१) *प्रासादानथ वक्ष्यामस्तलच्छन्दादनन्तरम् ।*
तत्र पद्मो महापद्मो वर्धमानस्तथापरः ॥
स्वस्तिकः सर्वतोभद्रः प्रासादा पञ्चकीर्तिताः ॥

(२) *पट्टिकास्तरमेकं स्यात् ततो वेदस्तरद्वयम्।*

छेदः स्तरं भवेद् भूयः कण्ठः स्याद् द्विस्तरं ततः॥

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। (१०)

(१) *चतुर्भूमिकस्य लक्षणम्।*

(२) *पञ्चभूमिकस्य लक्षणम्।*

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य व्याख्यां करोतु। (५)

(१) *अन्धारिका हस्तषट्कं विधातव्या समन्ततः।*

अन्धारिकां च कुर्वीत बाह्यभित्तिं विचक्षणः॥

(२) *कोणस्त्रिविस्तारः प्रत्यङ्गं स्यात् पदद्वयम्।*

शाला चतुष्पदा प्रोक्ता चित्रकर्मोपशोभिता॥

प्रश्नः ८ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। (१०)

(१) *नन्दिवर्धनस्य लक्षणम्।*

(२) *श्रीवर्धमानलक्षणम् ।*

पञ्चमान्वितिः

प्रश्नः ७ केषाञ्चित् दशप्रश्नानामुत्तराणि देयानि। (१०)

(१) *भगवत्याः कति प्रियप्रासादाः सन्ति ?*

(२) *विष्णुप्रियप्रासादस्य नाम किम् ?*

(३) *हेमकूटनिर्माणस्य फलं किम् ?*

(४) *पूर्वकाले पुष्करप्रसादस्य निर्माणं कः अकरोत् ?*

(५) *त्रैलोक्यनिर्माणस्य फलं लिखतु ?*

(६) *अष्टपञ्चाशोऽध्याये कस्य वर्णनम् अस्ति ?*

(७) *सूर्यस्य कति प्रसादाः सन्ति ?*

(८) *विनायकस्य अपरं नाम किम् ?*

(९) *अष्टपञ्चाशोऽध्याये कति श्लोकाः सन्ति ?*

(१०) *एकोनषष्टितमोऽध्याये केषां वर्णनम् अस्ति ?*

(११) *'कोटि' शब्दस्य कोऽर्थः ?*

(१२) *'जठर' शब्दस्य कोऽर्थः ?*

(१३) *षष्ठितमोऽध्याये कति श्लोकाः सन्ति ?*

(१४) *द्राविडप्रासादयोग्यानि कति पीठानि सन्ति ?*

(१५) *भद्रशब्दस्य कोऽर्थः ?*

--००--